

ПРАВИЛНИК ОСП О СТАТУСУ ВАТЕРПОЛО СУДИЈА, ДЕЛЕГАТА И КОНТРОЛОРА ВСС

Садржај:

1. Судија прве категорије - почетник
2. Судија друге категорије
 - 2.1. Напредовање судија са друге на трећу категорију
3. Судија треће категорије
4. Делегати ВСС
5. Контролори суђења
6. Листе судија и делегата на такмичењима ВСС
7. Ангажовање судија и делегата на такмичењима ВСС
8. Међународне судије
 - 8.1. ЛЕН и ФИНА листа судија ВСС
 - 8.2. ЛЕН и ФИНА листа кандидата судија ВСС
 - 8.3. ЛЕН и ФИНА - судије ВСС за међународна такмичења где ВСС предлаже судије
9. Упутства за рад Судија, Делегата и Контролора на утакмицама и турнирима у организацији ВСС
 - 9.1. Категоризација висине такси и за судије и делегате на утакмицама у оквиру такмичења ВСС
 - 9.2. Елементи за оцењивање судија на ватерполо утакмицама ВСС
 - 9.3. Елементи за оцењивање судија на ватерполо турнирима ВСС

ВАТЕРПОЛО САВЕЗ СРБИЈЕ
11040 Београд, Сметанина 2
тел/факс: 011/ 2668 657, 2668 634
e-mail: office@swpf.net

1. Судија прве категорије - почетник

Ова категорија подразумева судије у фази основне (почетне) обуке која у себи обухвата теоретски и практични део.

Свако ко жели да постане ватерполо судија треба да ступи у контакт са својим регионалним представником ОСП који ће у сарадњи са Инструкторским тимом да дефинише програм обуке (неопходне кораке и динамику), прилагођен и усаглашен са специфичним знањима (познавање правила игре) и особинама и вештинама сваког кандидата (већ је судио тренинге у неком од клубова).

У овом смислу кандидат треба да напише захтев који упућује регионалном представнику ОСП а који треба да садржи основне личне податке (име, презиме, година рођења, контакт адресе и телефоне) и укратко неке опште податке о себи (студент, запослен, тренирао ватерполо, суди тренинге у неком клубу, ...).

О току и резултату обуке се прави извештај који се закључује полагањем теоретског дела (познавање правила игре) и практичног дела (суђење на званичној утакмици регионалног нивоа). По успешно завршеној обуци кандидат стиче звање Судија друге категорије.

Оптимална старосна граница за кандидате је између минимум навршених 18 (осамнаест) година па до навршених 35 (тридесет и пет) година живота (горњи лимит је дефинисан у смислу потребног времена за напредовање ка звању међународног судије).

2. Судија друге категорије

Ова категорија подразумева судије који су са успехом прошли обуку и на крају положили теоретски и практични тест (описано у делу „Судија прве категорије – почетник“).

Услов да судија друге категорије буде на листи за наредну (или дату) сезону и тиме буде на располагању за делегирање на утакмицама Регионалних такмичења, јесте да положити годишњи тест познавања Правила ватерполо игре у организацији Регионалних одбора ОСП. Полагањем овог теста судије стичу активан статус за ту сезону, судије

ВАТЕРПОЛО САВЕЗ СРБИЈЕ

који нису активирали свој статус за наредну (или дату) сезону, тј. нису прошли годишње тестирање (што подразумева - пали на тесту или оправдано одсуство) имају замрзнут статус дате такмичарске сезоне. Такве судије неће бити брисане са листе, већ ће бити изузете са свих такмичења наредне (или дате) сезоне, док не положи предметни тест у евентуално поновљеним терминима тестирања.

2.1. Напредовање судија са друге на трећу категорију

Регионални представник ОСП покреће поступак за напредовање судије са друге на трећу категорију који се састоји од захтева и образложења. Захтев се може поднети уколико судија је провео минимум 2 (две) године у континуитету на листи за регионална такмичења. Образложење представља потврду да је кандидат довољно обучен за суђење (познавање Правила ватерполо игре, довољан број одсуђених тренинг утакмица, довољан број одсуђених утакмица на Региону, позитивна процена стечених знања и вештина суђења).

По оваквом захтеву, ОСП (Инструкторски тим) формира комисију за практичну проверу кандидата на једној званичној утакмици и о резултату провере прави извештај.

По успешно завршеној провери кандидат стиче звање Судија треће категорије.

3. Судија треће категорије

Ова категорија подразумева судије који су са успехом прошли све обуке и тестирања (описано у делу „Напредовање судија са друге на трећу категорију“).

Све судије ове категорије задржавају овај статус до испуњења горње старосне границе за судију тј до навршених 55 (педесте и пет) година живота.

Услов да судија треће категорије буде на листи за наредну (или дату) сезону и тиме буде на располагању за делегирање на утакмицама свих такмичења која су у организацији ВСС (укључујући и Регионална такмичења, јесте да положити годишњи тест познавања Правила ватерполо игре у организацији ОСП ВСС.

ВАТЕРПОЛО САВЕЗ СРБИЈЕ

Полагањем овог теста судије стижу активан статус за ту сезону, судије који нису активирали свој статус за наредну (или дату) сезону, тј. нису прошли годишње тестирање (што подразумева - пали на тесту или оправдано одсуство) имају замрзнут статус дате такмичарске сезоне. Такве судије неће бити брисане са листе, већ ће бити изузете са свих такмичења наредне (или дате) сезоне, док не положе предметни тест у евентуално поновљеним терминима тестирања.

4. Делегати ВСС

Звање Делегат ВСС, имају све особе које су прошле обуку и тест потребан за обављање ове функције.

Како се стиче звање Делегат ВСС:

Свако ко жели да постане Делегат ВСС треба да ступи у контакт са својим регионалним представником ОСП који ће у сарадњи са Инструкторским тимом да дефинише програм обуке (неопходне кораци и динамику), прилагођен и усаглашен са специфичним знањима (познавање правила игре) и особинама и вештинама сваког кандидата (био је судија или је радио у неком од клубова). У овом смислу кандидат треба да напише захтев који упућује регионалном представнику ОСП а који треба да садржи основне личне податке (име, презиме, година рођења, контакт адресе и телефоне) и укратко неке опште податке о себи (студент, запослен, тренирао ватерполо, судио ватерполо утакмице, ...).

О току и резултату обуке се прави извештај који се закључује полагањем теоретског дела (познавање правила игре и познавање Правилника о ватерполо такмичењима ВСС - Пропозиције такмичења) и практичног дела (обављање функције делегата на званичној утакмици регионалног нивоа). По успешно завршеној обуци кандидат стиже звање Делегат ВСС.

Сви делегати задржавају овај статус до испуњења горње старосне границе за делегата тј до навршених 65 (шездесет и пет) година живота. Услов да делегат буде на листи за наредну (или дату) сезону и тиме буде на располагању за делегирање на утакмицама свих такмичења која су у организацији ВСС (укључујући и Регионална такмичења, јесте да

ВАТЕРПОЛО САВЕЗ СРБИЈЕ
11040 Београд, Сметанина 2
тел/факс: 011/ 2668 657, 2668 634
e-mail: office@swpf.net

ВАТЕРПОЛО САВЕЗ СРБИЈЕ

положити годишњи тест познавања Правила ватерполо игре и познавање Правилника о ватерполо такмичењима ВСС (Пропозиције такмичења) у организацији ОСП ВСС.

Полагањем овог теста делегати стичу активан статус за ту сезону, делегати који нису активирали свој статус за наредну (или дату) сезону, тј. нису прошли годишње тестирање (што подразумева - пали на тесту или оправдано одсуство) имају замрзнут статус дате такмичарске сезоне. Такви делегати неће бити брисани са листе, већ ће бити изузети са свих такмичења наредне (или дате) сезоне, док не положе предметни тест у евентуално поновљеним терминима тестирања.

5. Контролор суђења

Функцију Контролора суђења могу обављати особе које имају одређена специфична знања и искуство везано за проблематику суђења на ватерполо утакмицама и који има положен тест познавања Правила ватерполо игре. Полагањем овог теста контролори стичу активан статус за ту сезону, контролори који нису активирали свој статус за наредну (или дату) сезону, тј. нису прошли годишње тестирање (што подразумева - пали на тесту или оправдано одсуство) имају замрзнут статус дате такмичарске сезоне. Такви контролори неће бити брисани са листе, већ ће бити изузети са свих такмичења наредне (или дате) сезоне, док не положе предметни тест у евентуално поновљеним терминима тестирања.

Под специфичним знањима и искуством се подразумева да су те особе биле ватерполо судије највише категорије укључујући и постојеће делегате са таквим искуством у суђењу као и активне представнике ВСС у Техничком ватерполо комитету ФИНА / ЛЕН / КОМЕН.

Контролор суђења може бити ангажован по потреби на појединим утакмицама ВСС искључиво у циљу оцењивања судија на датом утакмици (тада преузима ту обавезу од делегата).

Позицију коју контролор заузима за време дате утакмице је произвољна и искључива је одлука самог контролора.

ВАТЕРПОЛО САВЕЗ СРБИЈЕ
11040 Београд, Сметанина 2
тел/факс: 011/ 2668 657, 2668 634
e-mail: office@swpf.net

ВАТЕРПОЛО САВЕЗ СРБИЈЕ

Свој извештај о оцени судијама на датој утакмици, контролор суђења шаље по истој процедури као и делегат утакмице.

6. Листе судија, делегата и контролора на такмичењима ВСС

Пред почетак сваке такмичарске сезоне ОСП ВСС је дужан да објави (достави) судијама, делегатима и контролорима бодовну листу судија из прошле такмичарске сезоне на којој су судије рангиране по критеријуму највећег броја освојених бодова.

У табели, за сваког судију понаособ су збројени и приказани освојени бодови (по рангу, тежини и оцени) са утакмица, свих категорија, које су одигране у организацији ВСС укључујући и утакмице „регионалних лига“ уколико их наши клубови играју а према пропозицијама ВСС утичу на пласман нашег првенства.

Конечан број бодова на листи, за сваког судију, представља просек свих оцена у току те такмичарске сезоне.

Уколико двоје судија има исти број освојених бодова, боље рангиран је онај који у збиру има већи број одсуђених утакмица па затим већи број утакмица веће тежине па затим већи број одсуђених утакмица млађих категорија а уколико су у питању међународне судије у обзир ће се узети извештаји (уколико су доступни) са међународних такмичења (ЛЕН / ФИНА).

Судије:

- Пред почетак сваке сезоне ОСП организује полагање годишњег теста познавања *Правила ватерполо игре* за судије за стицање лиценце ВСС.
- ТК ВСС је дужан да благовремено испостави захтев ка ОСП за потребан - оптималан број судија по лигама ВСС.
- Од судија који су добили лиценцу ВСС и тиме активирали свој статус за наредну (или дату) сезону, ОСП по даљој процедури Статута ВСС, предлаже УО ВСС листе судија за предстојећа такмичења ВСС укључујући и листе за утакмице „регионалних лига“ уколико их наши клубови играју.
- Основни и једини критеријум за састављење предлога листа судија по лигама ВСС, а све у складу са траженим бројем судија од стране

ВАТЕРПОЛО САВЕЗ СРБИЈЕ

ТК, је позиција судија на листи освојених бодова на суђењима из прошле целе такмичарске сезоне ВСС.

Делегати:

- Пред почетак сваке сезоне ОСП ораганизује полагање годишњег теста познавања *Правила ватерполо игре и познавање Правилника о ватерполо такмичењима ВСС* за делегате за стицање лиценце ВСС.
- ТК ВСС је дужан да благовремено испостави захтев ка ОСП за потребан - оптималан број делегата по лигама ВСС.
- Од делегата који су добили лиценцу ВСС и тиме активирали свој статус за наредну (или дату) сезону, ОСП по даљој процедури Статута ВСС, предлаже УО ВСС листу делегата за предстојећа такмичења ВСС укључујући и листе делегата за утакмице „регионалних лига“ уколико их наши клубови играју.
- Критеријум за састављење предлога листа делегата по лигама ВСС, а све у складу са траженим бројем делегата од стране ТК, је процена ОСП-а и осталих представника струке ВСС у односу на стручни ауторитет, квалитет обављања функције, као и целокупно ангажовање и активности делегата по свим питањима рада делегата у ватерполо оквирима у току протекле такмичарске сезоне.

Контролори:

- Пред почетак сваке сезоне ОСП ораганизује полагање годишњег теста познавања *Правила ватерполо игре* за контролоре за стицање лиценце ВСС.
- Од контролора који су добили лиценцу ВСС и тиме активирали свој статус за наредну (или дату) сезону, ОСП по даљој процедури Статута ВСС, предлаже УО ВСС листе контролора за предстојећа такмичења ВСС укључујући и листе контролора за утакмице „регионалних лига“ уколико их наши клубови играју
 - На листи контролора могу бити и делегати који задовољавају критеријуме описане у глави 5 („Контролори суђења“)

7. Ангажовање судија и делегата такмичењима ВСС

- Судије и делегати са највише листе ВСС за текућу сезону могу бити делегирани да суде све утакмице без икаквог ограничења, које се одигравају у оквирима организације ВСС (куп, прва лига, друга лига, летња Лига... и све млађе категорије),
- Судије и делегати са прве наредне листе ВСС за текућу сезону могу бити делегирани да суде све утакмице у оквирима ВСС са ограничењем да не могу бити ангажовани на утакмица Купа и прве Лиге, односно могу се делегирати за све остала такмичења која су нижег ранга као и све млађе категорије. *У циљу сагледавања могућности перспективних судија са ове листе судија, мимо овог правила а све на основу захтева ОСП ка ТК, ТК може одступити од овог правила и изнимно ангажовати судију са ове листе на такмичењима највишег ранга.*
- Делегати који се налазе на листама и делегата и контролора могу бити делегирани за обе функције док се контролори који се не налазе на листи делегата могу делегирати само као контролори.
- На утакмицама Регионалних такмичења, која су директно везана за систем одигравања ВСС, препорука је да се ангажују судије друге категорије и то на начин да на утакмицама увек постоји подршка судије треће категорије или делегата са прве две листе за ту такмичарску годину.
- *Сходно потребама, ОСП пред почетак такмичарске сезоне може направити и посебну листу која ће бити састављена од судија који представљају потенцијалне кандидате за полагање испита за међународне судије. Судије са те листе се посебно прате и могу се од ТК ангажовати као и судије са највише листе судија ВСС у текућој такмичарској сезони.*

8. Међународне судије

Звање међународног судије имају оне судије које су положили испит за међународног судију и њихов статус је дефинисан правилницима тих

ВАТЕРПОЛО САВЕЗ СРБИЈЕ

организација. Горња старосна граница за судије је до навршених 55 (педест и пет) година живота.

8.1 ЛЕН и ФИНА листа судија ВСС

Да би судија ВСС био на листи (или листама) ЛЕН и (или) ФИНА мора да буде номинован тим организацијама од стране ОСП (предлог верификује УО ВСС) за ту такмичарску годину. Укупан број судија ВСС на овим листама одрђују ЛЕН и ФИНА према квотама које они дефинишу за сваку такмичарску годину. Ове листе се сваке такмичарске сезоне обнављају номинацијом према критеријумима матичних савеза (у нашем случају ВСС).

Номинација за ЛЕН листу: врши се одабиром судија са листе ВСС које имају ЛЕН статус према позицији на ранг листи бодовања суђења на свим такмичењима у организацији ВСС, почевши од најбоље рангираног судије на ВСС ранг листи са ЛЕН статусом па све тако до коначног броја датог од стране ЛЕН. Уколико су доступни извештаји о суђењу на такмичењима у организацији ЛЕН, оцене са тих такмичења ће бити узете у обзир при састављању предлога ОСП.

Номинација за ФИНА листу: врши се одабиром судија са листе ВСС које имају ФИНА лиценцу према позицији на ранг листи бодовања суђења на свим такмичењима у организацији ВСС, почевши од најбоље рангираног судије на ВСС ранг листи са ФИНА статусом па све тако до коначног броја датог од стране ФИНА. Уколико су доступни извештаји о суђењу на такмичењима у организацији ФИНА, оцене са тих такмичења ће бити узете у обзир при састављању предлога ОСП.

8.2 ЛЕН и ФИНА листа кандидата судија ВСС

Према ЛЕН правилнику судија мора да положи испит за звање међународног судије кроз ЛЕН Школу до своје навршене 40 (четрдесете) године. За полагање овог испита га номинује ОСП (предлог верификује УО ВСС) према својим критеријумима.

ВАТЕРПОЛО САВЕЗ СРБИЈЕ

Судија кандидат ће бити номинован да за ЛЕН школу за међународне судије ако испуњава услове:

- да поседује активно знање (читање/писање/конверзација) енглесог језика
 - да је одсудио најмање 2 (две) сезоне највишег ранга такмичења ВСС
- Избор се врши од судија који испуњавају претходна два услова а најбоље су ранжирани на ранг листи бодовања суђења на свим такмичењима у организацији ВСС у претходној сезони.

Према ФИНА правилнику судија мора да положи испит за звање ФИНА судије кроз ФИНА Школу чиме стиче ФИНА лиценцу која се обнавља према ФИНА правилнику.

Судија кандидат ће бити номинован да за ФИНА школу ако испуњава услове:

- да поседује активно знање (читање/писање/конверзација) енглесог језика
- да већ има статус међународног судије

Избор се врши од судија који испуњавају претходна два услова а најбоље су ранжирани на ранг листи бодовања суђења на свим такмичењима у организацији ВСС у претходној сезони

8.3 ЛЕН и ФИНА - судије ВСС за међународна такмичења где ВСС предлаже судије

СС ВСС је дужан, у складу са усвојеним каледнаром међународних такмичења свих националних селекција ВСС, да писменим путем обавести ОСП о потребном броју судија за предстојећа међународна такмичења за која ВСС предлаже судије.

Конечна листа предлога се формира уз консултације са СС ВСС и Националним тренерима за сваку категорију посебно.

У складу са Статутом ВСС, ОСП даје листу предлога кандидата са актуелне ЛЕН или ФИНА листе (зависно од нивоа такмичења) УО ВСС на даљу сагласност.

ВАТЕРПОЛО
САВЕЗ СРБИЈЕ

9. Упутства за рад Судија, Делегата и Контролора на утакмицама и турнирима у организацији ВСС

Сва правила понашања, кодекси, одлуке, накнаде (таксе) и упутства за рад судија, делегата и контролора се публикују за сваку такмичарску сезону у „Пропозицијама првенства за сезону ----/--“ и као такве представљају обавезу за сва службена лица (руководство такмичења). У њима су детаљно описана сва права и обавезе као и форма документације и начин извештавања.

9.1 Висине такси за судије, делегате и контролоре на утакмицама у оквиру такмичења ВСС

На почетку сваке такмичарске сезоне, од стране УО ВСС се одређује висина новчаног износа за коефицијент 1,0 а затим се све остале таксе за различита такмичења и узрасне категорије израчунавају множењем основне вредности коефицијента 1,0 са висином коефицијента за дато такмичење. У ситуацији када ВСС плаћа таксе уводи се појединачна накнада за судије, делегате и контролоре на утакмицама које се одржавају на растојању већем од 50км од места пребивалишта / становања. Пре почетка сваког такмичења УО ВСС ће одредити висину износа ове накнаде, уколико је испуњен овај услов а на основу предлога ОСП.

9.2 Елементи за оцењивање судија на ватерполо утакмицама ВСС

ЕЛЕМЕНТИ ЗА ОЦЕНУ СУДИЈА:

➤ обични прекршаји		1/4 бода
➤ сигнализација	-	1/4 бода
➤ општи изглед	-	1/2 бода
➤ понашање службених особа (клуба	-	1/2 бода
➤ сарадња са колегом	-	1/2 бода
➤ тешки прекршаји (искључења)		1/2 до 1 бода
➤ тешки прекршаји у 5 м	-	1 до 1 1/2 бода
➤ предност	-	1/2 до 1 бода
➤ доследност у критеријуму	-	1 бод

ВАТЕРПОЛО САВЕЗ СРБИЈЕ
11040 Београд, Сметанина 2
тел/факс: 011/ 2668 657, 2668 634
e-mail: office@swpf.net

**ВАТЕРПОЛО
САВЕЗ СРБИЈЕ**

ТЕЖИНА: Л (лака) С (средња) Т (тешка)
Оцене су у распону од 10 – 5

10	9,5	9	8,5	8	7,5	7	6,5	6	5,5	5
----	-----	---	-----	---	-----	---	-----	---	-----	---

НАПОМЕНА: ОЦЕНА СЕ САОПШТАВА СУДИЈАМА ОДМАХ НАКОН УТАКМИЦЕ

Евентуалне грешке и општа запажања о судијама треба описати на полеђини овог обрасца према елементима за оцену који су узети у обзир приликом оцењивања

9.3 Елементи за оцењивање судија на ватерполо турнирима ВСС

Елементи за оцењивање:	Судија А	Судија Б
Концентрација / понашање пре, за време и после утакмице / општи изглед и стил		
Сарадња са колегом и осталим службеним особама / контрола тренера и клупа за резервне играче		
Коректна (правовремена) и јасна сигнализација / постављање у току игре		
Доследност у критеријуму / способност да се одупре било каквом притиску		
Поштовање духа игре без непотребних звиждука и ремећења тока игре / поштовање предности		
Обични прекршаји / на време (без кашњења) / исти критеријум на 5 метара/санкционисање првог фаула а не реакције/ провоцирање прекршаја		
Тешки прекршаји / на време (без кашњења) / санкционисање првог фаула а не реакције/ провоцирање прекршаја		
УКУПАН ЗБИР ПОДЕЉЕН СА 7 ($\Sigma : 7$)		

ВАТЕРПОЛО САВЕЗ СРБИЈЕ
11040 Београд, Сметанина 2
тел/факс: 011/ 2668 657, 2668 634
e-mail: office@swpf.net

ВАТЕРПОЛО
САВЕЗ СРБИЈЕ

Оцена учинка судија :

Оцене су у распону од 10 – 5

10 – одличан, 9 – врло добар, 8 – добар, 7 – задовољавајућ; 6 -
довољан, 5 – лош

**НАПОМЕНА: ОЦЕНА СЕ САОПШТАВА СУДИЈАМА ОДМАХ ПОСЛЕ
УТАКМИЦЕ**

Евентуалне грешке и општа запажања о судијама треба
описати на полеђини овог обрасца према елементима за
оцењивање који су узети у обзир приликом оцењивања

У Београду, 03.02.2017.

Председник ОСП ВСС

Срђан Мишковић

ВАТЕРПОЛО САВЕЗ СРБИЈЕ
11040 Београд, Сметанина 2
тел/факс: 011/ 2668 657, 2668 634
e-mail: office@swpf.net